

**FACTORS AFFECTING MEDICAL HERB USAGE
CASE STUDY: POPULATION AT SALAYA
AMPHUR BUDDHAMONTHON, NAKORNPATTHOM**

SOMBAT LEETRAGARN

z

**With compliments
of**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE
(APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCE
DEVELOPMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-2365-5

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

TH
S693f
2002
c.2

4036937 ENAT/M : MAJOR: APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR
RESOURCE DEVELOPMENT;

M.Sc. (APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCE
DEVELOPMENT)

KEY WORDS : HERBS, KNOWLEDGE, ATTITUDE, BEHAVIOR, MEDICAL.

SOMBAT LEETRAGARN: FACTORS AFFECTING MEDICAL HERB
USAGE CASE STUDY: POPULATION AT SALAYA, AMPHUR
BUDDHAMONTHON, NAKORNPATHEM. THESIS ADVISORS: KAMPANAD
BHAKTIKUL, Ph.D., SARANYA SUCHARITAKUL, M.S., RUNGCHARAT
HUTACHAROEN, M.Sc., 115 p. ISBN 974-04-2365-5

The objective of this thesis was to study knowledge, attitude and behavior on herbal usage of the population of Salaya, Amphur Buddhamonthon, Nakornpathom province as well as examining factors influencing attitude and behavior in using herbs. 372 households in the study area were chosen as the example population and interviewed. SPSS statistical application software for Window was utilized as tools for data analysis. Statistical measurements employed in this research were percentage, arithmetic mean, and mode. Independent t-test, Analysis of Variance (ANOVA), Chi-Square and Correlation were utilized for hypothesis testing.

From the study, it was found that the majority of the sampling population had knowledge and experience in using herbs at the low level. Herbal usage behavior was incorrect and attitude toward herbal usage was at moderate level. The results illustrated that, at 0.05% statistically significant difference level, educational background influenced knowledge on herbal usage while sources of information affected herbal usage behavior. On the relationship with sociological background, at the same statistically significant difference, variation of ages and occupations affected level of herbal usage knowledge.

Suggestions arising from this study are for responsible government agencies to survey knowledge and opinions as well as learning problems directly from the public. Training sessions and dissemination through various media should be held and arranged in order to establish attitude and behavior on herbal usage to continue developing and roll over to the next generation.

4036937 ENAT / M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร
วท.ม. (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร)

สมบัติ ลีตระการ : ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สมุนไพรในการรักษาโรค กรณีศึกษาประชาชนในเขตตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม (FACTORS EFFECTING MEDICAL HERBS USAGE CASE STUDY : POPULATION AT SALAYA, BUDDHAMONTHON, NAKORNPATTHOM) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : กัมปนาท ภัคคีกุล Ph.D., ศรีธยา สุจริตกุล พบ.ม., รุ่งจรัส หุตะเจริญ วท.ม. 115 หน้า

ISBN 974-04-2365-5

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้สมุนไพรของประชาชนในเขตตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทักษะ และพฤติกรรมในการใช้สมุนไพร โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จำนวน 372 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for window โดยหาค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ยเลขคณิต, ค่าฐานนิยม, การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ Independent t-test, ANOVA, Chi-Square และ Correlation.

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรอยู่ในระดับต่ำ เช่นเดียวกับพฤติกรรมการใช้สมุนไพรที่มีพฤติกรรมการใช้ที่ไม่ถูกต้อง ด้านทัศนคติพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการใช้สมุนไพรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาและแหล่งของการรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่แตกต่างกันจะมีความรู้ในการใช้สมุนไพรที่แตกต่างกันเช่นเดียวกับการได้รับข่าวสารจากแหล่งที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมการใช้สมุนไพรที่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนความสัมพันธ์กับภูมิหลังทางสังคม พบว่า อายุ และอาชีพ ที่ต่างกันจะมีระดับความรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากผลการศึกษา สามารถนำมาเสนอแนะได้ดังนี้ หน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจะไปทำการสำรวจ ความรู้ ความคิดเห็น รวมทั้งรับฟังปัญหาจากประชาชน พร้อมกันนี้ควรมีการจัดการอบรมเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังในด้านทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้สมุนไพร เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปในทางที่ถูกต้อง เพื่อคนรุ่นหลังต่อไป